

Emulátor ARMv6 procesoru pro emulaci prostředí Raspberry Pi

Bc. Jakub Šilhavý

vedoucí práce: Ing. Martin Úbl

Katedra informatiky a výpočetní techniky
Fakulta aplikovaných věd
Západočeská univerzita v Plzni

17. 06. 2024

Cíl práce

- návrh a implementace emulátoru platformy **Raspberry Pi Zero**
  - emulace instrukcí procesoru ARM1176JZF-S (ARMv6)
  - emulace základních periferií µC BCM2835 (GPIO, Mini_UART, BSC, ...)

① vzdělávací účely

- vizualizace principů OS
- embedded vývoj

② testování a ladění SW

③ prototypování HW

- připojení externích periferií
- návrh vlastního systému

Figure 1: Raspberry Pi Zero

- použití **KIV-RTOS** pro ověření správnosti výsledného emulátoru

ARM procesory a jejich aplikace

Figure 2: ARM aplikace

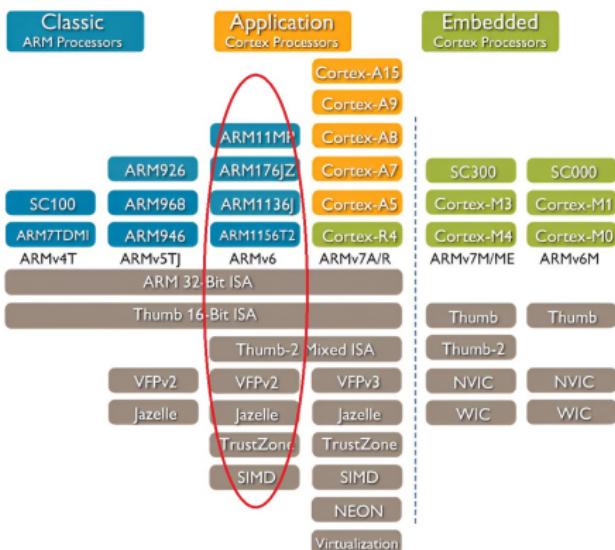

Figure 3: ARM CPU roadmap

- vhodné pro seznámení se s programováním v JSA
  - vizualizace, ladění programu
- floating-point instrukce
- platformová nezávislost

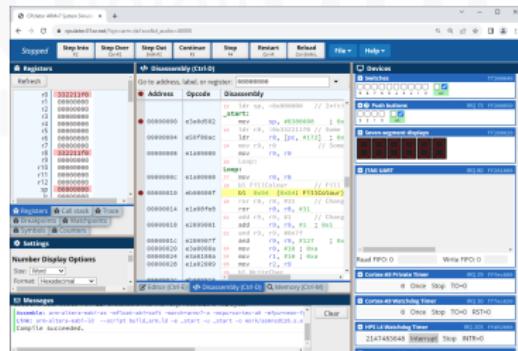

Figure 4: ▶ CPUlator

Omezení

- emulace pouze CPU (ne celého SoC)
- minimální podpora pokročilých systémových operací
  - ⇒ nevhodné pro testování principů OS
- limitovaná podpora připojení externích periferií

Figure 5: ▶ QEMU

- podpora vícero architektur
  - x86, MIPS, ARM, ...
- připojení externího debuggeru (GNU)
- plná podpora systémových oprací

Omezení

- emulace pouze CPU (ne celého SoC)
- limitovaná podpora připojení externích periferií
- `_start` symbol očekáván na adresu 0x00010000 (ARM)
  - ⇒ nekompatibilita s *first-stage BL Rpi0* (0x00008000)
- problémy se `systimer`

ARM1176JZF-S

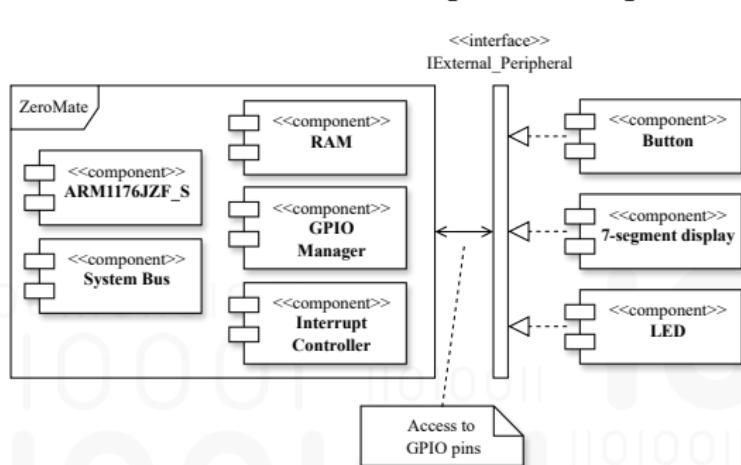
- ARMv6 instrukce
- přepínání režimů CPU
- ALU, MAC a MMU (+ TLB)
- vyjímky a přerušení
- podpora ko-procesorů
  - CP15, CP10
- systémová sběrnice

BCM2835

- RAM
- interrupt controller
- ARM timer
- TRNG
- GPIO
- BSC_1 (I^2C)
- AUX (Mini_UART)
- debug monitor*

-
- cílem bylo emulovat nejčastěji používané periferie
  - dekompoziční návrh architektury
    - ⇒ snadné rozšíření o další periferie

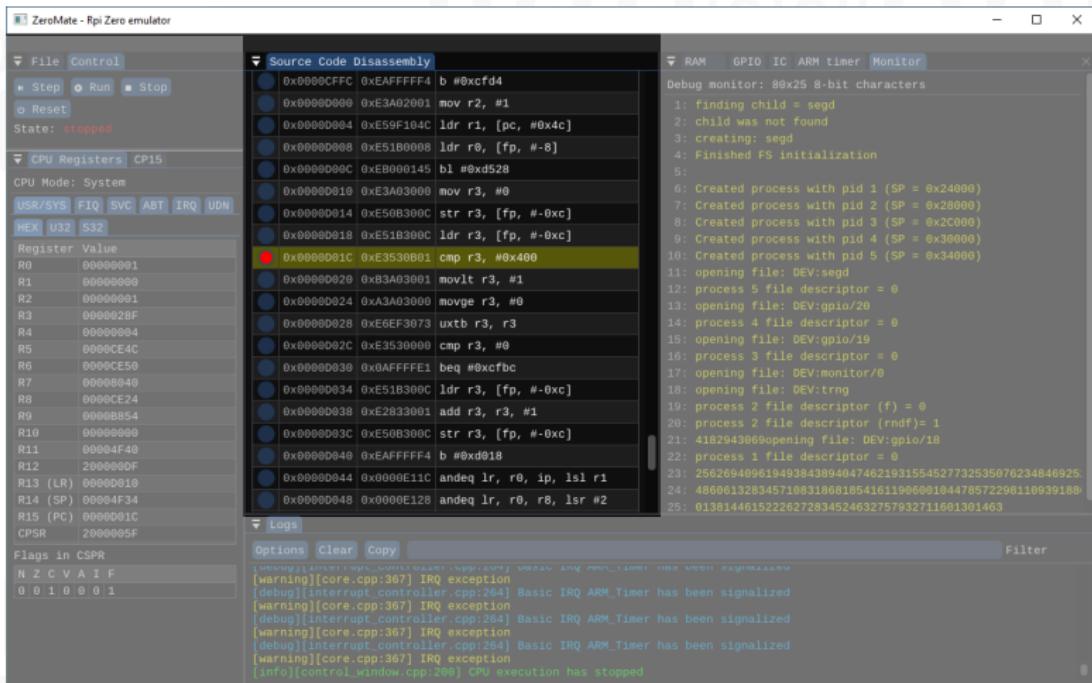
- jednotné rozhraní pro externí periferie
- načtené při inicializaci jako sdílené knihovny
  - možnost načtení vícero instancí (např. led.dll)
- nezávislé na toolchainu jádra emulátoru
  - `extern "C" __declspec(dllexport)`

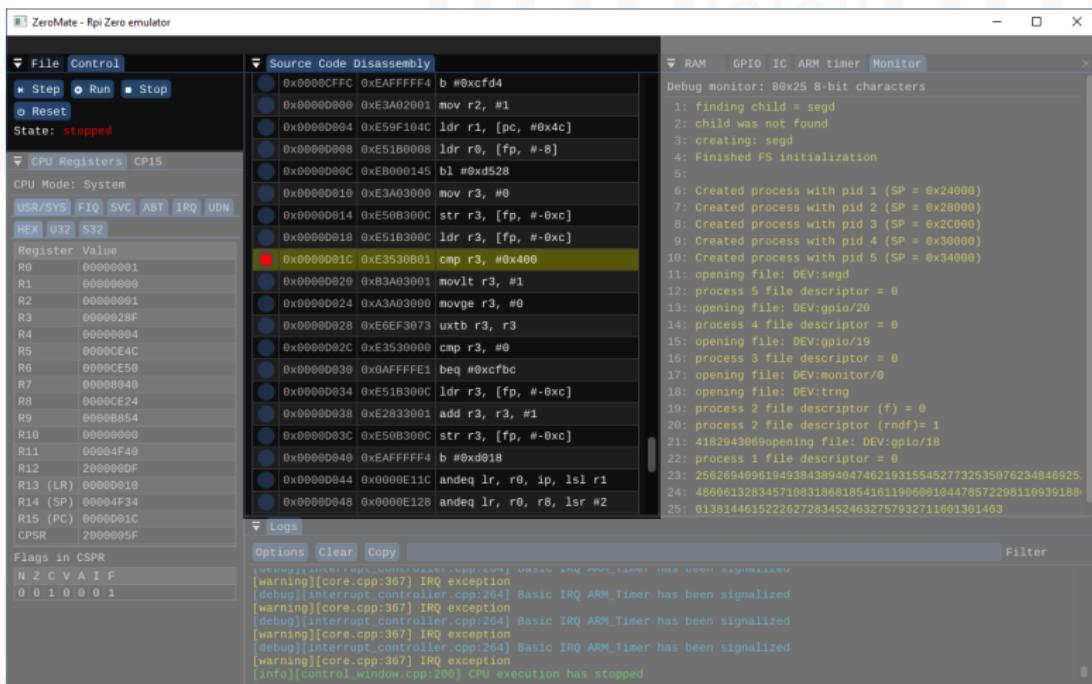
```
{
  "peripherals": [
    {
      "name": "Logic analyzer",
      "connection": [ 14, 15, 22, 27, 10 ],
      "lib_dir": "peripherals",
      "lib_name": "logic_analyzer"
    },
    {
      "name": "Serial terminal",
      "connection": [ 14, 15 ],
      "comment": "pins: [TX, RX]",
      "lib_dir": "peripherals",
      "lib_name": "serial_terminal"
    }
  ]
}
```

Figure 6: Rozhraní externích periferií

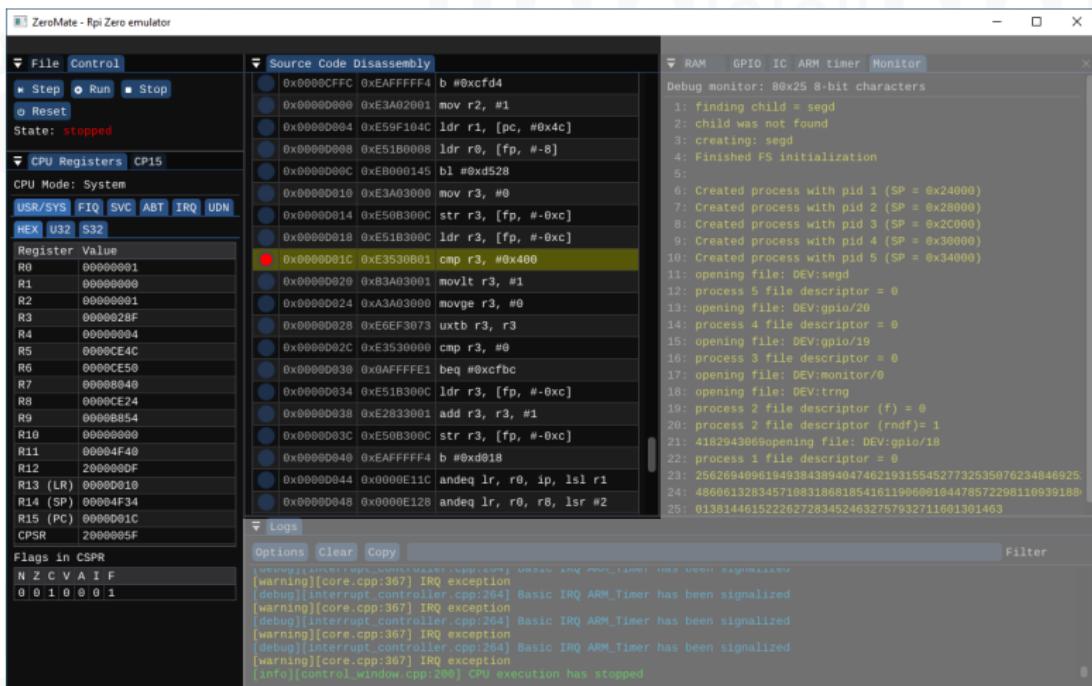
ZeroMate - uživatelské rozhraní

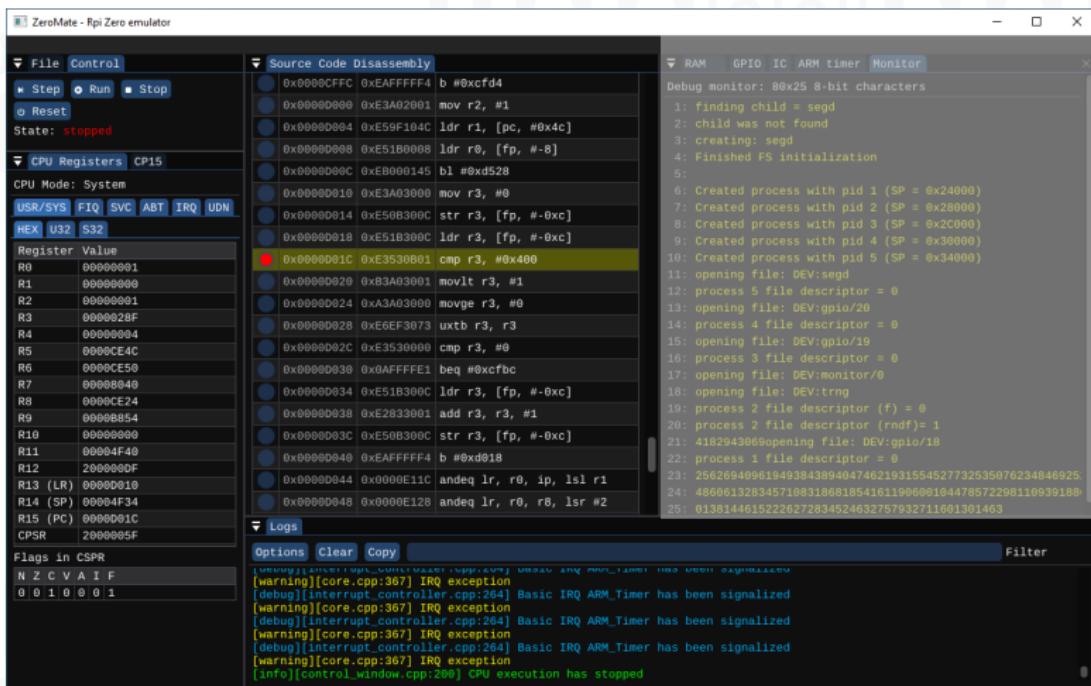
ZeroMate - uživatelské rozhraní

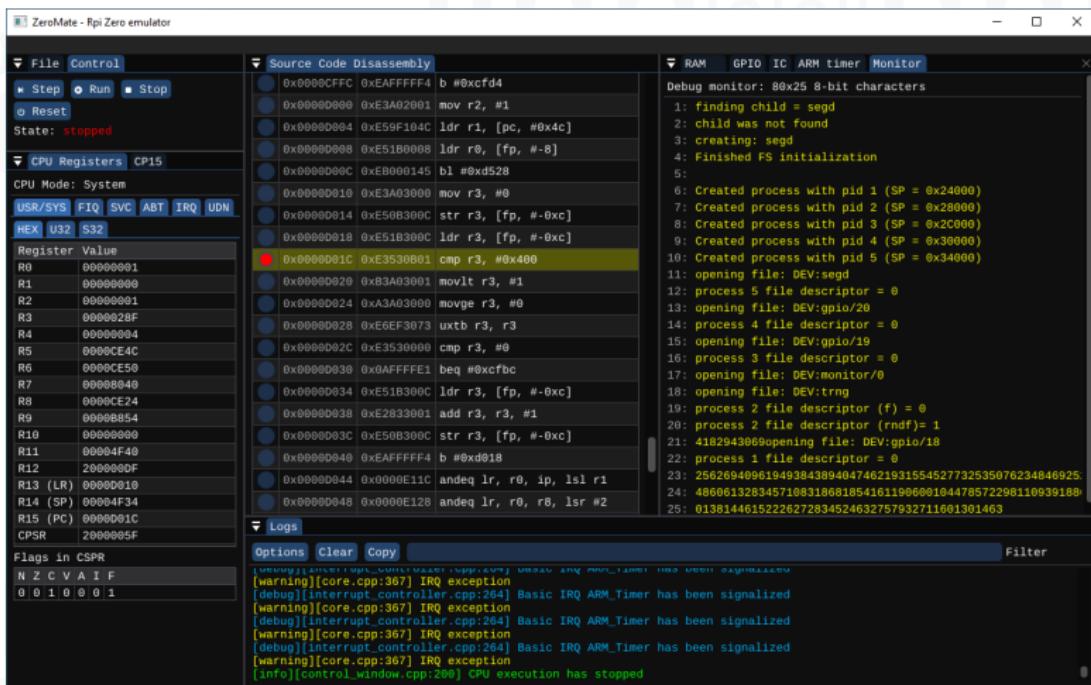
ZeroMate - uživatelské rozhraní

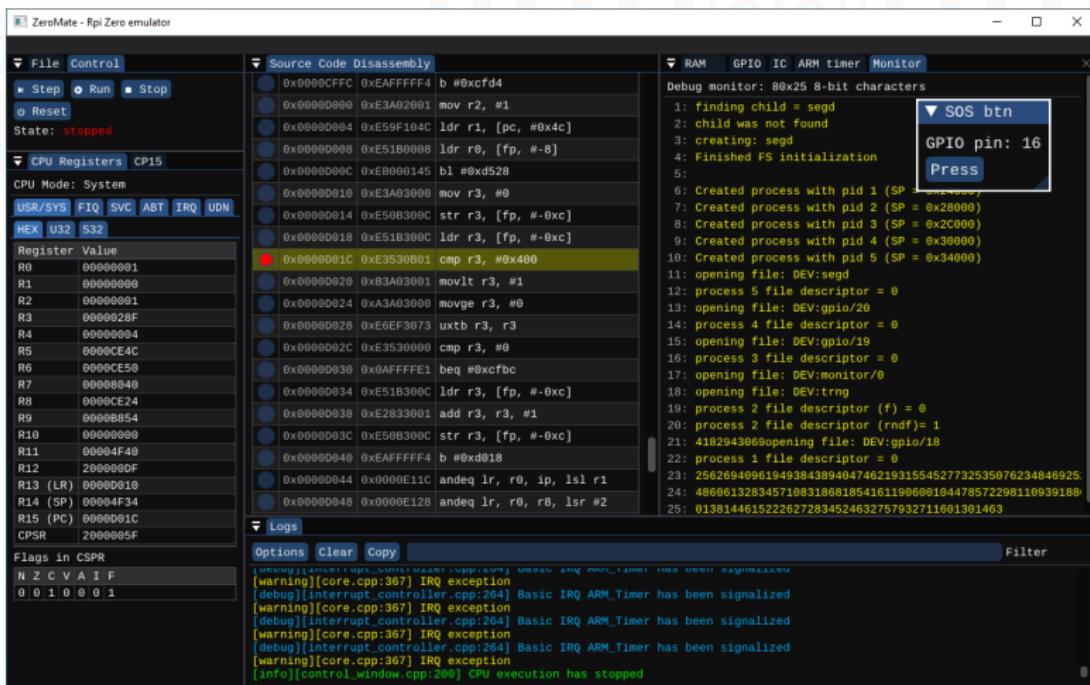
ZeroMate - uživatelské rozhraní

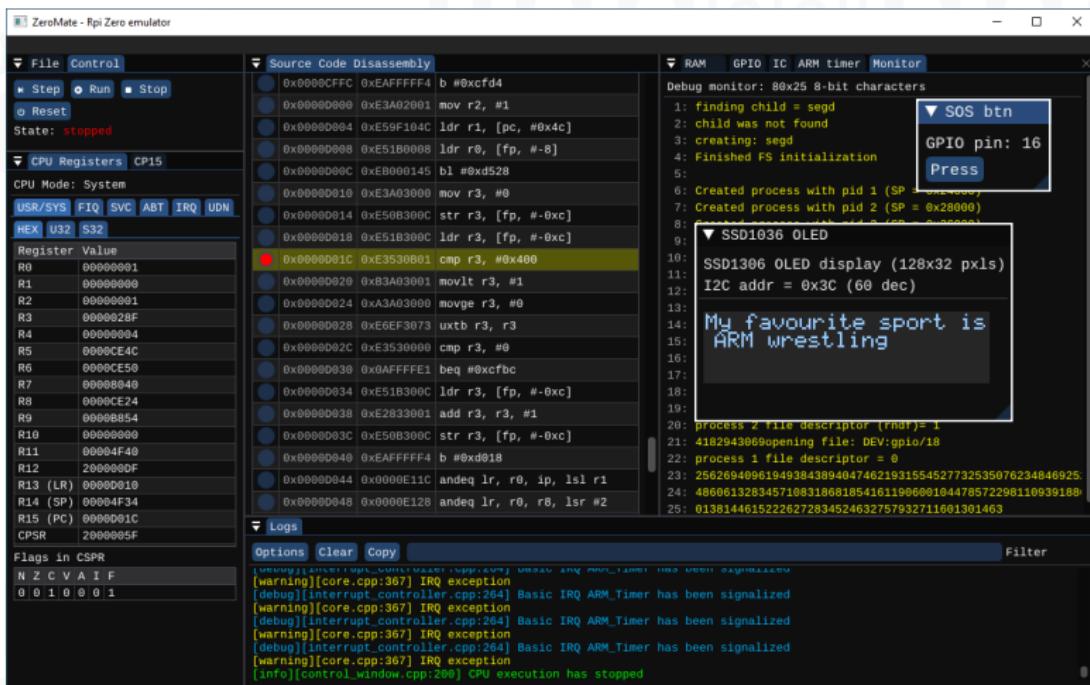
ZeroMate - uživatelské rozhraní

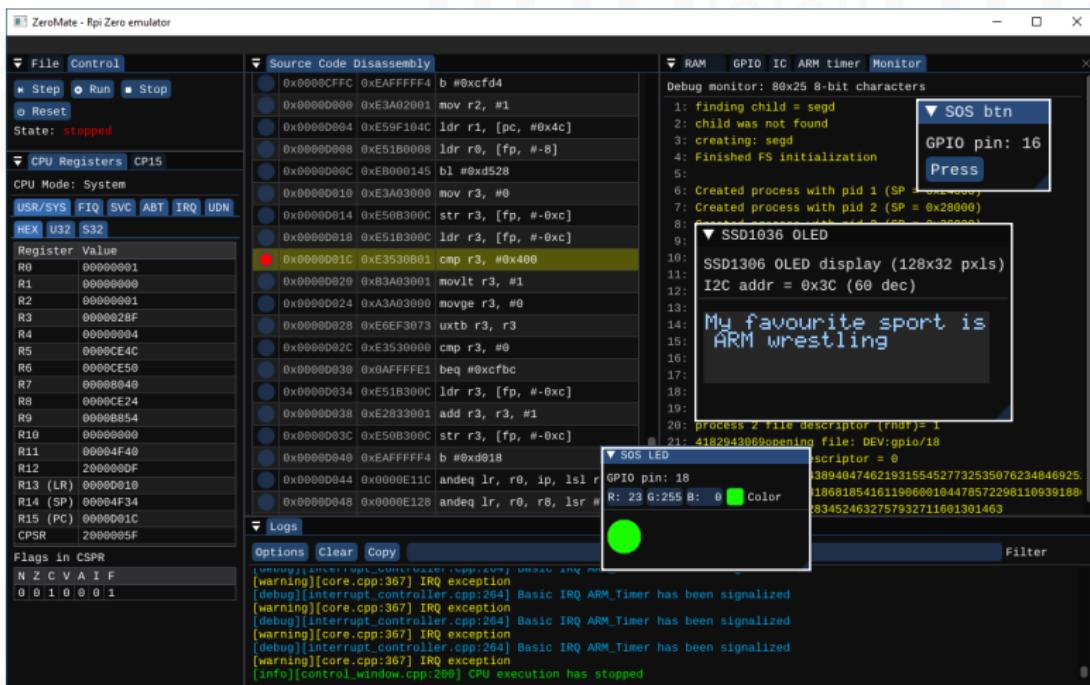
ZeroMate - externí periferie

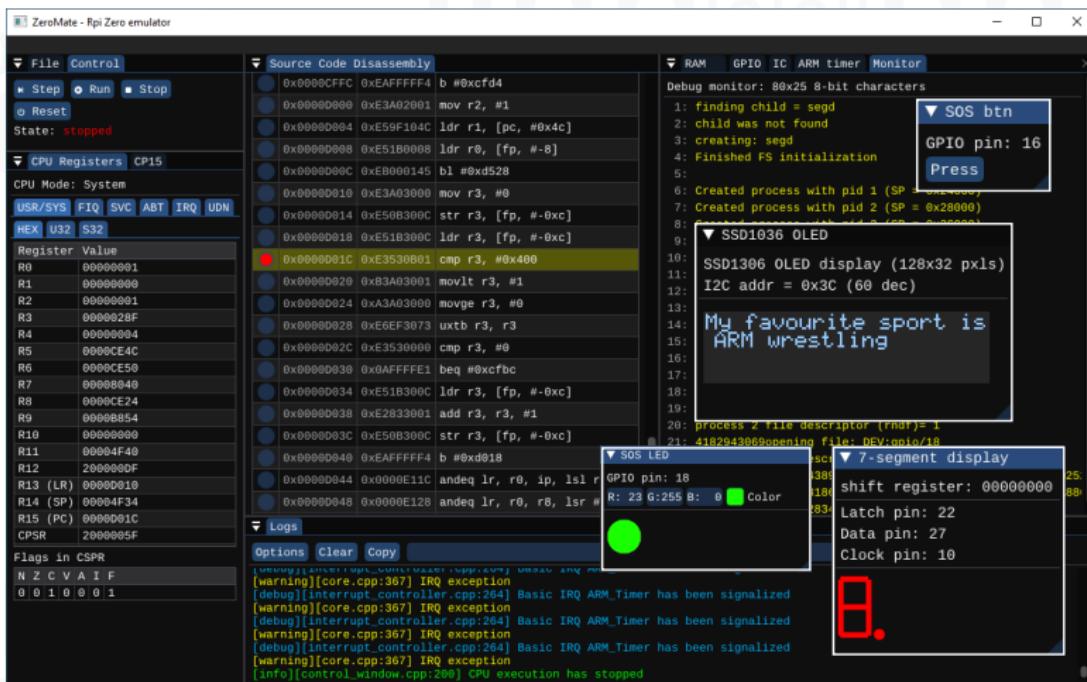
ZeroMate - externí periferie

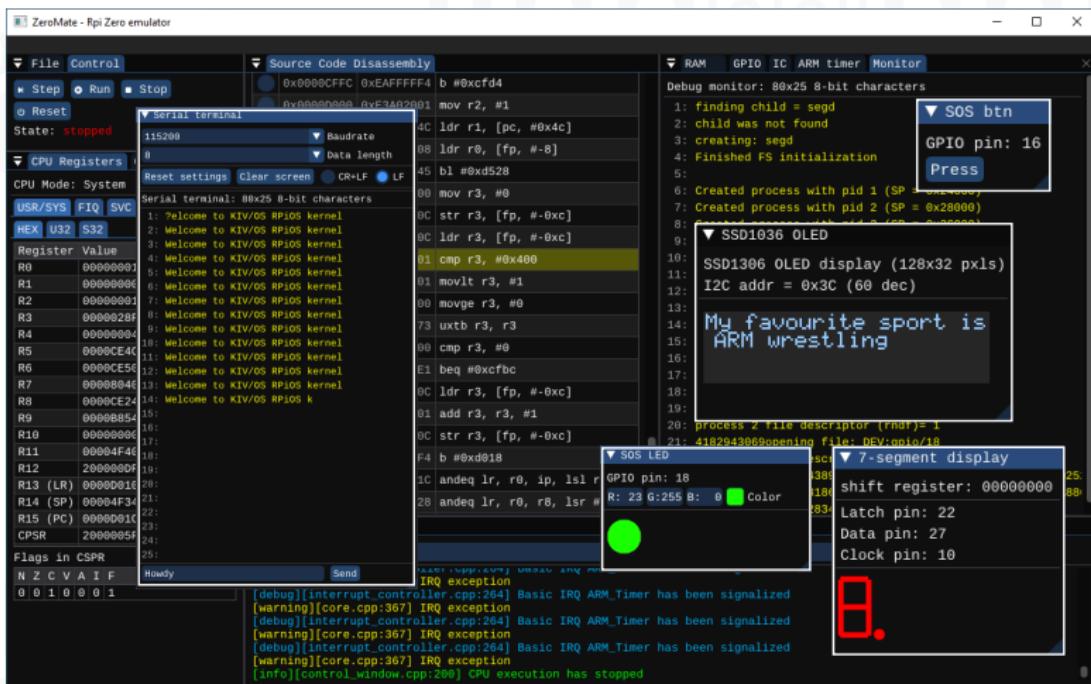
ZeroMate - externí periferie

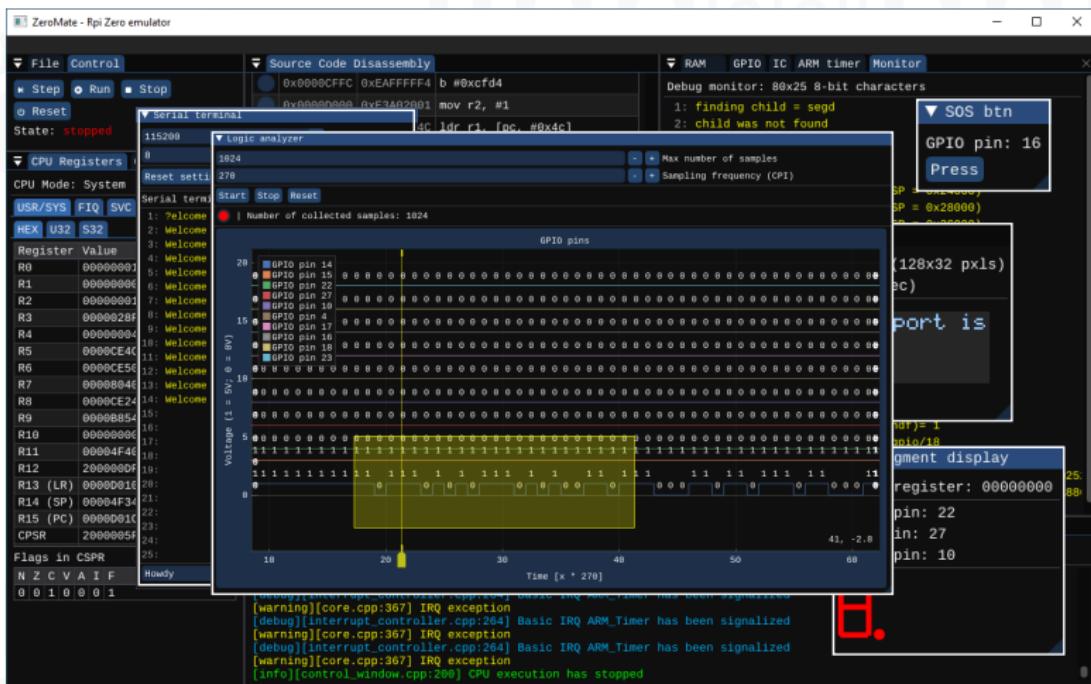
ZeroMate - externí periferie

ZeroMate - externí periferie

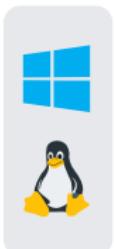
ZeroMate - externí periferie

Vývoj a použité technologie

► <https://github.com/silhavyj/ZeroMate>

- knihovny třetích stran automaticky staženy a sestaveny (.gitmodules + CMake)
  - GoogleTest, ImGUI, dylib, ELFIO, GLFW, capstone, ...

1) Unit testy

- jádro emulátoru (exekuce ARMv6 instrukcí)
- GoogleTest, CI (regresní testy), **pokrytí $\approx 78\%$**

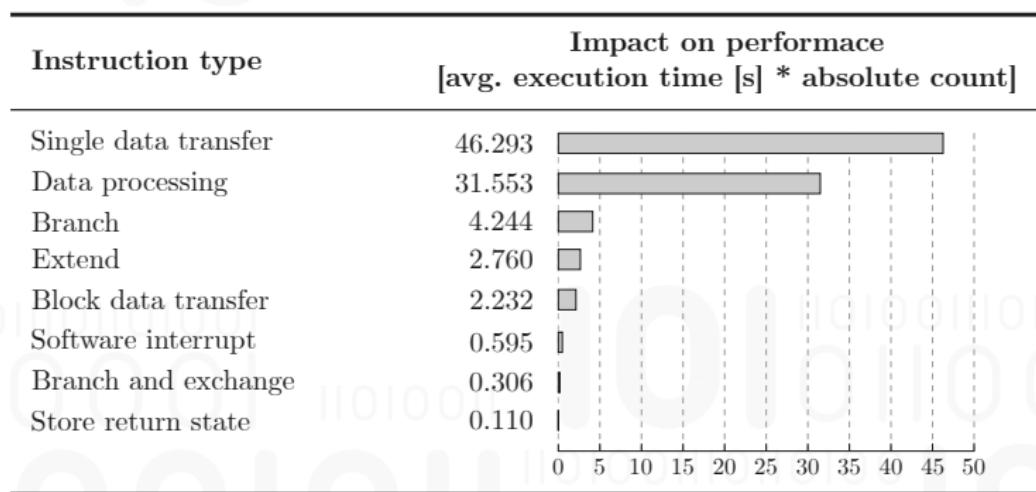
2) Funkční testy

- BCM2835 periferie
- připravená sada příkladů (.ELF)
  - UART, FPU, GPIO, I²C, plánování procesů (EDF, RTL), ARM timer, ...
  - **součástí repozitáře jako examples**

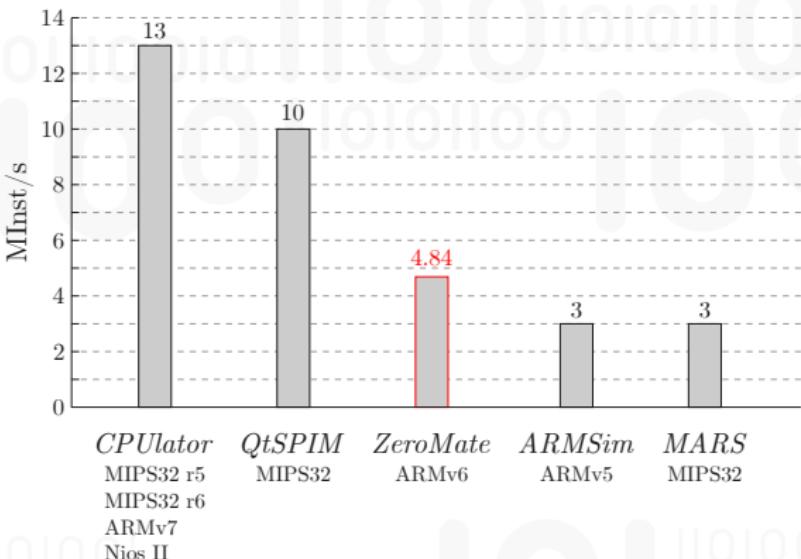
3) Aplikační testy, GUI

- KIV/OS cvičení
- dotazník hodnocení celkové použitelnosti

- **výkon emulátoru $\approx 4\text{-}5 \text{ Minst/s}$** ([► KIV-RTOS](#))
- analýza rychlosti emulace jednotlivých instrukcí
  - $\Rightarrow$ potenciální optimalizace

Porovnání výkonnosti s ostatními emulátory

- pouze orientační (► <https://cpulator.01xz.net/>)
- **ZeroMate jako jediný podporuje MMU**
  - využití s každým přístupem do paměti ($\approx 42\%$ instrukcí)

Děkuji Vám za pozornost

► <https://github.com/silhavyj/ZeroMate>

Otázka

Odpověď

Otázka

Odpověď